

From: Necker van Naem <contact@nws.necker.nl>
Sent: Wednesday, February 2, 2022 10:16:12 AM
To: Griffie
Cc:
Subject: Rekenkameronderzoek in een dynamische context

Lokale rekenkamers, onderzoek en methode

door **Necker van Naem**

Vlak voor de verkiezingen merken we dat veel rekenkamers de blik naar binnen keren en aan de slag gaan met doorwerkingsonderzoek. Die onderzoeken maken inzichtelijk wat er eigenlijk met het werk van de rekenkamer gebeurt. Zo kan de rekenkamer de eigen impact vergroten.

Die impact, dat is het thema van deze nieuwsbrief. Dat is bij ieder onderzoek namelijk weer een opgave, voor ons als onderzoekers én voor de rekenkamer zelf. Veel leesplezier!

Met vriendelijke groet,
Emilie Stumphius
emilie@necker.nl | 06 333 489 14

De impact van een rekenkameronderzoek vergroten

Na het debat in de gemeenteraad en besluitvorming over een rekenkamerrapport heeft een onderzoek de tijd in de spotlights weer gehad. College en organisatie gaan ermee aan de slag, en het is voor de raad afwachten wat er dan precies met het onderzoek gebeurt. Maar: de raad heeft meer invloed dan het soms lijkt. Onderzoeker en raadslid Job van Meijeren signaleert drie momenten waarop de raad de impact van het rekenkameronderzoek vergroten en borgen:

1. De start ligt bij het onderzoek zelf. De aanbevelingen van de onderzoekers sluiten idealiter goed aan bij de praktijksituatie van de gemeente. Directie en beleidsambtenaren kunnen er dan goed mee aan de slag. Als er meer nodig is, zoals de inzet van meer mensen en middelen, dan moet dit ook naar voren worden gebracht in de bestuurlijke reactie of in de aanbevelingen. Een cultuur waarin een rekenkameronderzoek wordt gezien als instrument voor leren en ontwikkelen ondersteunt dit. Daar heeft de raad ook invloed op.

2. Het gesprek tussen gemeenteraad en college tijdens de behandeling richt zich bij voorkeur op de inhoudelijke aanbevelingen en de bestuurlijke reactie hierop. Het helpt daarbij als de aanbevelingen als beslispunten worden opgenomen in een ontwerp raadsbesluit. Deze zijn dan te amenderen en er is helderheid over vervolgstappen. Aandachtspunt is dat de focus in het debat niet alleen op onderwerpen gericht moet zijn waar het College geen opvolging wil geven, ook daar waar opvolging niet ter discussie staat kan de aandacht voor de realisatie ondersneeuwen.
3. Raad en College moeten niet alleen spreken over de inhoud van het rapport, maar ook aandacht hebben voor de procesmatige opvolging. Een opvolgingsbrief kan hierbij helpen. Hierbij wordt afgesproken dat het College de gemeenteraad één jaar na het onderzoek per raadsinformatiebrief informeert over de opvolging van de vastgestelde aanbevelingen. Met de termijnagenda kan dit goed worden bewaakt. Ook kan in het jaarverslag een overzicht van openstaande aanbevelingen worden opgenomen. Het is dan wel zaak hier in bijvoorbeeld de auditcommissie ook afzonderlijk bij stil te staan.

Heeft u meer tips voor de raad om de impact te vergroten? Job gaat er graag met u over in gesprek (job@necker.nl of 06-26126173).

Doorwerkingsonderzoek: een investering in de meerwaarde van rekenkamers

Een doorwerkingsonderzoek in de meest klassieke vorm is onderzoek naar de mate waarin en wijze waarop aanbevelingen van de rekenkamer weerslag vinden in beleid of uitvoering. Of de gemeenteraad ervoor kiest om aanbevelingen over te nemen, maar ook of het college die aanbevelingen uitvoert door het beleid aan te passen en de uitvoering van het beleid te wijzigen. Als doorwerkingsonderzoek goed wordt uitgevoerd, geeft het de raad en de rekenkamer inzicht in de impact die het door de rekenkamer uitgevoerde onderzoek heeft. Dergelijk onderzoek speelt dan ook een belangrijke rol in het kwaliteitszorgsysteem van een rekenkamer.

Als bureau vinden we het belangrijk om bij doorwerkingsonderzoek niet alleen stil te staan bij de mate waarin aanbevelingen zijn overgenomen in beleid of uitvoering, maar dat onderzoek ook aan te grijpen om zicht te krijgen op de rol van de rekenkamer hierin. Een recent afgerond onderzoek voor de rekenkamer van Nissewaard is daar een goed voorbeeld van; dit doorwerkingsonderzoek gaf aanleiding tot aanbevelingen voor raad, college én de rekenkamer. In deze vorm is doorwerkingsonderzoek niet alleen een noodzakelijke controle op de impact van rekenkameronderzoek, maar uiteindelijk ook een investering in de meerwaarde die een rekenkamer haar gemeenteraad kan bieden. En dat leidt uiteindelijk tot meer impact.

Meer weten over doorwerkingsonderzoek in een verkiezingsjaar? Onderzoeker Stefanie Jager vertelt u er graag meer over (stefanie@necker.nl of 06-49785261).

Deze mail is verzonden aan griffie@veldhoven.nl.
[Uitschrijven kan hier](#)